

BIO-info 15/2014, 2. mai 2014 [BIO: sakslister og møtereferater](#) [BIO-info arkiv](#)
submission deadline to bio.info@bio.uib.no is Wednesday 16:00

Fra toppen!

bioCEED er i gang!

Med åpningsmarkeringen på VilVite onsdag denne uken, ble vårt Senter for fremragende utdanning (SFU) - bioCEED - sparket i gang på ordentlig. Det ble en flott markering, med hilsener fra ordfører Drevland, fra partnerinstitusjonene, fra NOKUT og fra de tre søster-SFU'ene. I tillegg holdt Roy Andersson fra Lunds Universitet et særdeles godt og inspirerende foredrag om de utfordringene vi nå skal gå løs på - sammen.

Duncan Lawson, som ledet ekspertpanelet som valgte ut de tre SFUene, pekte på noen viktige karaktertrekk for et SFU da SFU-statusen ble tildelt i november: det må ha en stor visjon, innovativ evne og risikovilje, det må være inkluderende, ydmykt og åpent for nye ideer, og dessuten krever det hardt arbeid og utholdenhet. Med Vigdis Vandvik ved roret, Oddfrid Førland som kordinator, gode og dedikerte partnere ved pedagogikk-miljøet, HI og UNIS, samt et engasjert og kompetent styre og rådgivende utvalg, ligger alt til rette for at dette skal bli en suksess. Men det er nå arbeidet begynner!

Og så er det en stor glede å ønske Hans Tore Rapp velkommen som professor i marin biosystematikk ved BIO! Vi kjenner Hans Tore gjennom mange år som en dyktig forsker i Marin biodiversitets-gruppen og ved Senter for geobiologi. Nå tiltrer han endelig i en fast vitenskapelig stilling. Gratulerer så mye!

Hilsen Anders

Ukens bilde

"Kirsebærblomstring i Fukuoka, Japan"

Fotograf: Nils-Kåre Birkeland

*Contributions welcome!
Please send pictures plus a very short description
and credit information to bio.info@bio.uib.no.
Pictures can be of researchers / students in
action, technology, organisms, field sites ...*

Innhold:

bioCEED er i gang!	1
Ukens bilde	1
Faste lenker:	3
VIKTIG INFORMASJON	3
BIO-arrangement kommende uke	3
NYHETER OG GENERELL INFORMASJON	3
Studie	5
Prøveforelesning Maria M. Tenningen, Ph.d. Midtveisevaluering Keno Ferter	5
Nyansatte	6
Høringssaker	6
NYE UTLYSNINGER	6
BIOTEK2021 & FORNY2020 – BTO deadline; KLIMAFORSK; MAROFF Kompetanseprosjekt; MAROFF Innovasjonsprosjekter	6
KOMMENDE MØTER SEMINAR OG KURS	8
LEDIGE STILLINGER	9
NYE ARTIKLER	9
Armitage, Sjøtun, Jensen, Solhøy, Haberle, Langård, Johannessen, Salvanes, Steigen	9

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Faste lenker:

[UiBs Ansattsider](#) (nyttig internt nyheter, verktøy og snarveier for UiB ansatt) [IT-hjelp UiB](#)
[BIO-info arkiv](#) [Sakslister & referater](#) [BIOs interne websider](#) [BIO's eksterne websider](#)
[Facebook BIO](#) [Facebook STIM](#) [Facebook UiB](#)

VIKTIG INFORMASJON

ALL BRUK AV KVIKKSØLV ER FORBUDT

ALL BRUK AV KVIKKSØLV ER FORBUDT

Det var nylig et uhell med et kvikksølvtermometer som ble knust. Vil derfor minne om at det er forbudt å produsere, importere, eksportere, omsette og bruke stoff eller stoffblanding, som inneholder kvikksølv eller kvikksølvforbindelser. Forbudet omfatter også stoff og stoffblandinger til analyse- og forskningsformål.

<http://www.uib.no/poa/hms-portalen/nyheter/2012/11/alle-enheter-skal-fase-ut-bruk-av-kvikksolv>

Dersom det fortsatt finnes kvikksølvtermometer eller andre kvikksølvforbindelser på BIO må disse sendes til destruksjon snarest. Farlig avfall, røde kasser, avfallsnummer 7081.

BIO-arrangement kommende uke

Dato	Handlinger, navn	Tid og sted
8.5	Prøveforelesning Maria Mikaela Tenningen	14:15, Seminarrom K3, Biologen
9.5	PhD Midtveisevaluering Keno Ferter	10:15, Seminarrom K1, Biologen

NYHETER OG GENERELL INFORMASJON

Finner vi Norges skarpeste hjerne ved ditt fakultet?; Festseminar for Hilary Birks; UiB åpnet Senter for fremragende utdanning; Har du forslag til kandidater til Språkprisen?; En dag backstage på Institutt for Biologi

Finner vi Norges skarpeste hjerne ved ditt fakultet?

Kommunikasjonsavdelingen har mottatt denne artige henvendelsen fra NRK som leter etter Norges skarpeste hjerner til programmet «Hjernekamp». Påmeldingsfristen er 6. mai. Se mer info fra NRK nedenfor.

Og vi regner jo med at Norges aller smarteste folk jobber eller studerer ved UiB!(?). Kanskje er hun eller han på nettopp ditt fakultet, eller på museet? En UiB-hjerne bør vinne denne TV-konkurransen!

NRK skriver:

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

NRK jobber for tiden med et nytt TV-konsept som skal bli en slags reality hvor skarpe hjerner skal konkurrere. Vi tenkte at dette kanskje kunne være interessant både for studenter og ansatte. Er det mulig for dere å spre dette? Vi vil gjerne ha inn så mange skarpe søkere som mulig!

Du finner info her:

http://www.nrk.no/delta/har-du-den-komplette-hjerne_-1.11663130

Hilsen Tormod Ingul, Hjernekamp NRK 1
90 69 48 99

Festseminar for Hilary Birks

I påsken runda professor Hilary Birks 70 år, men paleøkologen avsluttar ikkje forskinga si. "It's all in the detail" det er namnet på jubileumsseminaret for professor Hilary Birks som finn stad nede på HiB torsdag og fredag denne veka. Kollega Anne Bjune har i det stille samla saman forelesarar til seminaret. Det skulle vere ei overrasking for jubilaranten, men det var ikkje hemmeleg så veldig lenge. [Les hele jubileumsartikkelen her.](#)

Dei mange små detaljane er avgjerande når ein jobbar med makrofossil. Professor Hilary Birks treng detaljkunnskap om planter i eit vidt spekter som frø, blad, frukt, når ein finn eldgamle planterester i sediment. Foto: Gudrun Sylte

UiB åpnet Senter for fremragende utdanning

Det nye utdanningscenteret bioCEED skal bringe flere av UiBs biologistudenter ut i samfunnslivet og gjøre dem bedre rustet til å løse globale utfordringer. Hele artikkelen kan leses [her](#).

Bildene er tatt av Beate Rensvik under åpningen av bioCEED.

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Har du forslag til kandidater til Språkprisen?

Språkprisen

Hvert år deler Språkrådet ut en pris for fremragende bruk av norsk i sakprosa. Prisen deles ut annethvert år for bokmål og nynorsk. I år står bokmål for tur.

Prisene tildeles for enkeltverk eller produksjoner fra de siste fem årene og kan gå til personer eller grupper (institusjoner, bedrifter, organisasjoner). Kandidater til prisene kan komme fra næringsliv, forskning, undervisning (læremiddel), forvaltning, presse, teknologi, kulturliv (f.eks. blogger) osv.

Har du en kandidat?

Alle kan nominere kandidater til [Språkprisen](#). Send forslaget ditt, som gjerne kan være grunnlagt, til eilov.runnesto@sprakradet.no innen **20. juni**.

Mer informasjon finner du på Språkrådets sider. www.sprakrad.no

En dag backstage på Institutt for Biologi

Det er ingen hemmelighet at vi biologer digger det vi driver med, og 26. april fikk vi mulighet til å åpne ellers lukkede dører for allmennheten i Bergen. Dagens besøkstall var selvsagt preget av at alle andre på Vestlandet også hadde bestemt seg for å arrangere noe denne dagen, men på tross av alternativer dukket mellom 100 og 200 skuelystne folk opp på Marineholmen.

Hele saken kan du lese her, og for å se alle bildene kan du trykke her

Studie

Prøveforelesning Maria M. Tenningen, Ph.d. Midtveisevaluering Keno Ferter

Prøveforelesning Maria Mikaela Tenningen

Tema: **Inter-annual, seasonal and diurnal variations in spatial distribution and schooling behavior of herring and mackerel in the North East Atlantic - Underlying biological mechanisms and potential consequences on abundance estimation and exploitation pattern.**

Evalueringskomite: Professor Anne Go Veia Salvanes, Førsteamanuensis Jeppe Kolding, Professor Øyvind Fiksen

Torsdag 8. mai, kl. 14:15, Seminarrom K3, Biologen, Thormøhlens gt. 53 B

Alle interesserte er velkommen

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Ph.d. Midtveisevaluering Keno Ferter

"Effects of Catch-and-Release Practice in Norway's Marine Recreational Fishery and Integrating Scientific Knowledge into Fisheries Management"

Keno Ferter vil presentere status og fremdrift for sitt ph.d. prosjekt.

Veil: Jon Helge Vølstad, HI, Jeppe Kolding, BIO, Odd-Børre Humborstad, HI

Evalueringspanel: Professor Arild Folkvord (leder), Professor Harald Kryvi, Professor Audrey Geffen

Tid og sted: Fredag 9. mai kl. 10:15, Seminarrom K1, Biologen, Thormøhlensgt. 53A

Alle interesserte er velkommen.

Nyansatte

Hans Tore Rapp ble fast ansatt som professor i Marin Biosystematikk fra 1.mai 2014. Professoratet er primært fokusert på å bygge bro mellom fagfeltene taksonomi/fylogeni, marin faunistikk og marin zoogeografi og er særlig rettet inn mot dyphavssamfunn.

Hans Tore avla sin doktorgrad ved Institutt for fiskeri- og marinbiologi/Institutt for biologi i 2004. Han har deretter innehatt midlertidige stillinger ved BIO, først som Post Doc og siden 2007 som forsker ved Senter for geobiologi. Han har hele tiden forsket på marine svamper og deres biologi.

Hans Tore er tilknyttet forskningsgruppen Marin biodiversitet og i tillegg skal han fortsatt være gruppeleder/tematisk leder ved Senter for geobiologi.

Det er en glede å ønske Hans Tore Rapp velkommen som nyansatt professor ved Institutt for biologi.

Hørings saker

BIO mottar fra tid til annen saker til høring. Vi vil legge ut disse gjennom BIO-INFO. Hvis du ser saker her du ønsker å uttale deg om som vitenskapelig ansatt på BIO, ta kontakt med [Sjoukje Kuipers](#).

NYE UTLYSNINGER

Mer info om utlysninger inkl. løpende, dvs. uten frister finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds).

BIOTEK2021 & FORNY2020 – BTO deadline; KLIMAFORSK; MAROFF
Kompetanseprosjekt; MAROFF Innovasjonsprosjekter

Considering an application for “Optimization” or “Proof-of-Concept” funding under the NFR programmes BIOTEK2021 or FORNY2020?

The research council annually announces a call for funding to support research projects with commercial potential:

The BIOTEK2021 program helps implement the government's national strategy for Biotechnology and the optimization fund is intended to promote development of acquired research results and ideas from earlier biotechnological research and bio prospecting towards commercial application.

FORNY2020 enables innovation and commercialization of research from the public financed research institutes, and will fund selected projects that have a high expected social economic return. Under this call projects from every research field can apply for funding, with the final goal of achieving either license agreement or establishing a business.

As both calls will be announced approximately 6 weeks before the deadline, it is important to get an early start on establishing the project and writing the application in order to maximize chances of a successful application. Bergen Teknologioverføring AS (BTO) is the technology transfer office in Bergen, that supports UiB researchers in the commercialization of research results. BTO can coordinate the application process, project management and business development. In anticipation of the expected call deadlines on 03.09.2014, BTO would thus like to invite researchers considering a BIOTEK2021 or FORNY2020 application to get in touch before **20.05.2014**.

More information from BTO regarding their services in [BIOTEK2021](#) and [FORNY2020](#).

40 mill kroner til fri klimaforskning (KLIMAFORSK)

KLIMAFORSK lyser ut inntil 40 mill kroner til fri klimaforskning. Utlysningen gjelder forskning innenfor alle tema som dekkes av KLIMAFORSKs programplan. Utlysning av frie klimaforskningsmidler skal fremme nyskapende klimaforskning av høy vitenskapelig kvalitet. Det vil bli lagt vekt på å få en balansert og bred portefølje innenfor KLIMAFORSKs programplan og tilgrensende temaområder. Det kan søkes om forskerprosjekter innenfor rammen av totalt 3-6 millioner kroner, med varighet opptil 4 år og det oppfordres til rekruttering i prosjektene.

Søknadsfrist: **03.09.2014** [Les mer](#)

MAROFF Kompetanseprosjekt for 2015 (MAROFF)

Maritim virksomhet og offshore operasjoner (MAROFF) inviterer forskningsmiljøer til å fremme forslag til Kompetanseprosjekt for næringslivet. Målgruppene for MAROFF er rederinæringen, verftsindustrien og utstyr- og tjenesteleverandører til alle typer skip og til havbruksanlegg og prioriterte områder er beskrevet i MAROFFs programplan som ble revidert i 2012. I denne utlysningen av Kompetanseprosjekt for næringslivet og i utlysningen av Innovasjonsprosjekter i næringslivet, med frist 15.10.14, vil det tildeles totalt ca. 125 mill. kroner, hvorav ca. 35 mill. kroner i 2015.

Det er et generelt krav til Kompetanseprosjekter for næringslivet om minst 20 % kontantfinansiering fra næringslivet. For denne utlysningen fra MAROFF åpnes det for at private midler gitt til universiteter og høyskoler for å finansiere gaveprofessorater kan regnes med i denne kontantfinansieringen. Det forutsettes da at bedriften som har finansiert gaveprofessoratet, er med som samarbeidspartner i prosjektet.

I tillegg til de formelle finansieringskrav fra bedriftspartnere, understrekes det betydningen av å ha med relevante maritime bedrifter som aktive partnere i prosjektet. Det oppfordres til et nært samarbeid mellom forskningsinstitusjon og deltagende bedrifter, f.eks. ved at tilknyttede dr.grads-studenter og forskere er utplassert ved bedriftene i deler av studietiden. Det oppfordres også til internasjonalt samarbeid.

Søknadsfrist: **03.09.2014** [Les mer](#)

MAROFF Innovasjonsprosjekter for 2015 (MAROFF)

MAROFF inviterer bedrifter til å fremme forslag til Innovasjonsprosjekter i næringslivet. Prioriterte områder er beskrevet i MAROFFs programplan som ble revidert i 2012. For denne utlysningen gjelder generelle føringer for søknadstype Innovasjonsprosjekt i næringslivet. Søker til innovasjonsprosjekt skal være en norsk bedrift. Fortrinnsvis ønskes søknader fra grupper av bedrifter i samspill med en eller flere forskningsinstitusjoner. Det oppfordres til internasjonalt samarbeid og til å integrere forskerutdanning i prosjektet.

Søknadsfrist: **15.10.2014** [Les mer](#)

KOMMENDE MØTER SEMINAR OG KURS

Mer info om kurs, møter, seminar og arrangement etc finner du [her](#).

Kurstilbud i språk for ansatte ved UiB; Oppdatert alumnusprogram; Seminar with Marc Mangel; Ta med ungene og fisk i Lillelungeren

Kurstilbud i språk for ansatte ved UiB

Personal- og organisasjonsavdelingen tilbyr disse kursene i vår- og høstsemesteret:

- **Kurs i klart språk** (22. og 23 mai og 23. og 24 oktober)
- **Nynorsk** (18. og 19. juni)
- **Kveldskurs i akademisk engelsk** (starter 1. september)
- **Intensivkurs** (sommerkurs) **i norsk for utenlandske ansatte** (17. juli-9. august)

Alle kursene annonseres på de nye ansattssidene, og påmelding skjer også der. Der finner dere kursbeskrivelse for hvert enkelt kurs.

Det kan bli satt opp flere kurs enn de som foreløpig er planlagt, så følg med i kurskalenderen!

[Lenke til ansattssidene](#)

Ta gjerne kontakt dersom dere har spørsmål om kursene.

Ellen Margrete Grong

rådgiver

Personal- og organisasjonsavdelingen

Universitetet i Bergen

Tlf. 55582214

Oppdatert alumnusprogram

[Her](#) finner dere brosjyre for det faglige programmet for **alumnusdagene 9-10. mai** for hele UiB.

Math seminar: Seminar with Marc Mangel, May 28

Title: **Invasion Biology and the Success of Social Networks**

Time: **May 28, 14.00 - 15.00** (Light refreshments served from 14.00, talk starts at 14.15)

Auditorium Pi, Johannes Brunsgate 12 (door to the right of Realfagsbiblioteket).

Abstract

I will begin with a brief history of the Wikipedia, leading to the question 'was the Wikipedia [or any social network] guaranteed to succeed?' This question has analogies in the population biology of invasions, so I will briefly explain the fundamental of ideas arising there. I will then return to the Wikipedia, describe the dynamics of the editors of the Wikipedia, and show that the methods used to solve questions of invasion biology can illuminate the success of the Wikipedia or social networks. I will close with some ideas about the success and failure of social collaboration networks.

Speaker: Marc Mangel

Department of Applied Mathematics and Statistics

University of California Santa Cruz

Home Page: <http://www.soe.ucsc.edu/~msmangel/> <http://www.soe.ucsc.edu/~msmangel/CSTAR.html>

Ta med ungene og fisk i Lillelungeren 10. mai!

Se på denne [plakaten](#) og pakk ungene og utstyr!!!

LEDIGE STILLINGER

Mer info finner du [her](#). Stillinger utlyst på BIO finner du nederst til høyre på instituttets [nettside](#). (NB! Denne funksjonen er for tiden noe ustabil, men du kan finne stillingene på UiBs side med [ledige stillinger](#).)

NYE ARTIKLER

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. [Click here](#)

[Armitage](#), [Sjøtun](#), [Jensen](#), [Solhøy](#), [Haberle](#), [Langård](#), [Johannessen](#), [Salvanes](#), [Steigen](#)

Armitage CS, Sjøtun K, Jensen KH (2014) *Correlative evidence for competition between *Fucus serratus* and the introduced chlorophyte *Codium fragile* subsp *fragile* on the southwest coast of Norway*. *Botanica Marina* 57:85-97 <http://dx.doi.org/10.1515/bot-2013-0087>

Coulson SJ, Schatz H, Gwiazdowicz DJ, **Solhøy T** (2014) *On the oribatid and mesostigmatid mites (Acari) of the High Arctic island of Hopen*. *Polish Polar Research* 35:133-139 <http://dx.doi.org/10.2478/popore-2014-0002>

The FANTOM Consortium, the RIKEN PMI and CLST (DGT) (i.e. **Haberle V**) (2014) A promoter-level mammalian expression atlas. *Nature* 507:462-+ <http://dx.doi.org/10.1038/nature13182>

Langård L, Slotte A, Skaret G, **Johannessen A** (2014) Thermal stratification influences maturation and timing of spawning in a local *Clupea harengus* population. *Journal of Fish Biology* 84:1202-1209 <http://dx.doi.org/10.1111/jfb.12329>

Skrypzeck H, **Salvanes AGV**, Currie B, Kotze A (2014) First records of reproductive behaviour and early development of the bearded goby *Sufflogobius bibarbatus*. *Journal of Fish Biology* 84:1256-1261 <http://dx.doi.org/10.1111/jfb.12347>

Taddeo Ssenyonga, Dennis Muyimbwa, Willy Okullo, Yi-Chun Chen, Øvyind Frette, Børge Hamre, **Andreas Steigen**, Arne Dahlback, Jakob J Stamnes (2014) *Aerosols in coastal and inland areas in the equatorial African belt* *Appl. Opt* 05/2014; 53:2964-2973. <http://dx.doi.org/10.1364/AO.53.002964>

Silas O. Oluka, **Andreas Steigen**, Timothy O. Randhir (2014) *Managing Coliform Contamination and Chlorine by-products in Urban Water Supply System in Uganda* *Sust Water Quality and Ecology*, <http://dx.doi.org/10.1016/j.swaqe.2014.04.001>